

Normativa dels treballs de fi de grau del grau de Ciències del Mar de la Universitat de Barcelona

Aprovada en la sessió ordinària del Consell d'Estudis de 15 de març de 2017

Esmenada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Ciències de la Terra de 20 de març de 2017

Ratificada en la sessió ordinària del Consell d'Estudis de 22 de juny de 2017

Modificada en la sessió ordinària del Consell d'Estudis del 27 de juny de 2019

Ratificada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Ciències de la Terra de 8 de juliol de 2019

El Consell de Govern de la Universitat de Barcelona, en la reunió del 7 de juny de 2011 i a proposta de la Comissió Acadèmica del Consell de Govern (CACG), va aprovar el marc normatiu i les directrius generals relatives als treballs de fi de grau, que defineixen les bases comunes que garanteixen una actuació homogènia i coherent a la Universitat de Barcelona. Més endavant, la Comissió Acadèmica de la Facultat de Geologia (ara Facultat de Ciències de la Terra), en la reunió del 14 de setembre de 2015, va aprovar la Normativa del treball de fi de grau de la Facultat de Geologia (ara Facultat de Ciències de la Terra), norma reguladora d'aplicació a tots els ensenyaments de grau adscrits a la Facultat. D'acord amb aquests dos referents, s'estableix aquesta normativa específica.

I. Objectiu

L'objectiu d'aquesta normativa és regular els treballs de fi de grau (TFG) del grau de Ciències del Mar de la Universitat de Barcelona (UB).

II. Definició i modalitats

1. El TFG és un treball autònom i individual orientat al desenvolupament d'una recerca, intervenció o innovació en un camp científic i/o professional relacionat amb les ciències del mar. Aquest treball permet a l'estudiant aplicar de manera integradora els continguts formatius i les competències associades que ha anat adquirint al llarg de la titulació, i reforçar-ne una o diverses, principalment les específiques.

2. D'acord amb el pla d'estudis, el TFG és una matèria de 12 crèdits ECTS, que corresponen a 300 h de dedicació, les quals han d'incloure totes les activitats que es duguin a terme per elaborar el TFG. A títol indicatiu, aquesta dedicació correspon a 40 dies de camp o mar, laboratori, centre de càlcul o gabinet, o a la combinació de les opcions anteriors, a raó de 5 h per dia, i a 100 h per redactar el projecte i preparar-ne la defensa oral.

3. El TFG es pot fer en modalitat interna, quan es desenvolupi als centres de la UB en què es duen a terme les activitats acadèmiques del grau, o en modalitat externa, quan es dugui a terme en el marc de programes d'intercanvi i altres acords, en entitats externes (altres centres d'ensenyament superior, centres de recerca, administracions, empreses i altres entitats). No obstant això, un conveni amb les altres institucions col·laboradores en el grau pot estipular la modalitat dels TFG que s'hi desenvolupin. Els TFG en modalitat externa comporten la signatura d'un conveni amb l'entitat d'acollida.

4. Cada TFG ha de tenir assignada la categoria de recerca, tècnic o ensenyament i divulgació, segons la seves característiques. La categoria de cada TFG s'inclou en l'oferta dels treballs a l'alumnat.

III. Organització

Del coordinador o coordinadora del TFG

5. El coordinador o coordinadora del TFG ha de formar part del professorat a temps complet de les facultats de Ciències de la Terra o de Biologia de la UB. És nomenat pel Consell d'Estudis per un període de tres anys.

6. El coordinador o coordinadora del TFG és responsable de preparar el pla docent, establir el calendari de procediments, recollir i validar les propostes dels treballs, publicar l'oferta, nomenar els tribunals, organitzar les defenses orals, publicar el resultat de l'avaluació, omplir i signar les actes, i mantenir un registre actualitzat d'alumnes, treballs i tutors interns i externs. Per les seves tasques, se li reconeixen les hores de dedicació que acordi el Consell d'Estudis.

De la comissió coordinadora del TFG

7. La comissió coordinadora del TFG està formada per tres professors a temps complet: un de la Facultat de Ciències de la Terra, un de la Facultat de Biologia i un de la Universitat Politècnica de Catalunya —tots tres docents del grau i nomenats pel Consell d'Estudis per un període de tres anys—, juntament amb el coordinador del TFG, el cap del Consell d'Estudis i el coordinador de l'assignatura Disseny de Projectes: Iniciació als Treballs de Fi de Grau.

8. La comissió coordinadora del TFG té encomanada la tasca d'establir els criteris formals de presentació dels TFG, redactar les rúbriques, revisar i aprovar les propostes de TFG, assignar els TFG als alumnes i atorgar les matrícules d'honor. A més, assessora i dona suport al coordinador del TFG, especialment pel que fa a la recollida i validació de les propostes i l'organització dels tribunals. Per les seves tasques, té el reconeixement en hores de dedicació que acordi el Consell d'Estudis.

Del tutor o tutora i cotutors interns

9. Els tutors i els cotutors interns han de ser professors o investigadors vinculats a la UB i que preferentment imparteixin classes al grau. Són els responsables principals del seguiment dels TFG que tenen assignats; dinamitzen i faciliten el procés d'aprenentatge.

10. Tots els TFG en modalitat interna han de tenir assignat un tutor o dos cotutors interns. El tutor, o un dels dos cotutors, ha d'estar en possessió del títol de doctor. Per les seves tasques, al tutor intern d'un TFG en modalitat interna se li reconeix la dedicació que indiquin les directrius per a l'organització acadèmicodocent de la UB, o alternativament, a cadascun dels dos cotutors se li reconeix la meitat de la dedicació estipulada.

11. Tots els TFG que s'elaborin en modalitat externa han de tenir assignat un tutor intern, que ha d'estar en possessió del títol de doctor. Per les seves tasques, al tutor intern d'un TFG en modalitat externa se li reconeix la dedicació que indiquin les directrius per a l'organització academicodocent de la UB.

12. Els tutors i cotutors interns tenen l'obligació de vetllar pel compliment de l'acord acadèmic del TFG i de posar en coneixement de la comissió coordinadora qualsevol conflicte associat a l'aplicació d'aquesta normativa o al desenvolupament del projecte. A més, tenen l'obligació de dur a terme mitjançant rúbriques la part de l'avaluació que els pertoca, en els terminis establerts i en consonància amb el que estipula l'apartat IV punt 39 d'aquesta normativa.

Del tutor o tutora extern

13. Els tutors externs han de ser professors, investigadors, professionals o persones qualificades que treballen en una entitat externa i que es comprometen a fer el seguiment i a facilitar l'elaboració en la institució d'acollida dels TFG en modalitat externa que tenen assignats. Es comprometen, també, a fer arribar en els terminis establerts la seva proposta de rúbriques del treball al tutor intern corresponent, d'acord amb l'apartat IV, punt 39.

De les comissions d'avaluació

14. Les comissions d'avaluació estan formades per tres professors o investigadors doctors que estan vinculats a departaments amb docència al grau. Les proposa el coordinador del TFG, d'acord amb els departaments que participen en el grau.

15. Les comissions d'avaluació tenen la tasca d'avaluar les memòries i les defenses orals dels TFG.

16. El nombre màxim de treballs que pot avaluar cada comissió són vuit.

17. A cadascun dels membres de les comissions d'avaluació se li reconeix la dedicació que indiquin les directrius per a l'organització academicodocent de la UB.

Del Consell d'Estudis i el cap o la cap del Consell d'Estudis

18. El cap o la cap del Consell d'Estudis és qui proposa al departament que correspongui l'encàrrec docent de coordinació de l'assignatura de TFG i informa el Consell de la resposta del departament. El Consell d'Estudis l'ha de ratificar i tot seguit nomenar-ne el coordinador.

19. El Consell d'Estudis ha de nomenar, a més, la comissió coordinadora dels TFG i ha d'aprovar el pla docent i el calendari del procediment.

IV. Procediments

20. S'estableixen els passos següents, que s'han de dur a terme de manera successiva:

- Publicació del calendari del procediment a càrrec del coordinador del TFG.
- Sessió informativa dels TFG per als alumnes a càrrec del coordinador del TFG.
- Publicació dels criteris formals de presentació dels TFG i de les rúbriques per part de la comissió coordinadora del TFG. Les rúbriques les ha d'aprovar el Consell d'Estudis en el marc de l'aprovació del pla docent.
- Presentació de les propostes de TFG.
- Revisió i aprovació de les propostes de TFG per part de la comissió coordinadora, i validació per part del coordinador.
- Publicació de les propostes de TFG d'oferta lliure.
- Inscripció dels alumnes.
- Entrevistes optatives als alumnes per part dels tutors interns i externs.
- Comunicació de l'assignació dels TFG als alumnes i tutors. Assignació de tutors interns a les propostes de TFG en modalitat externa que no el tinguin especificat a la proposta.
- Aprovació del pla docent per part del Consell d'Estudis.
- Matriculació. Signatura de convenis i projectes formatius per als TFG en modalitat externa.
- Entrega de les memòries de TFG.
- Avaluació de les memòries per part dels tutors interns.
- Defenses orals davant de les comissions d'avaluació.
- Publicació dels resultats de l'avaluació de les memòries i les defenses orals.
- Revisió i reavaluació.
- Tancament de l'avaluació i signatura d'actes.

21. Tots els procediments associats a la informació, presentació de propostes, publicitat, inscripció, assignació, entrega i avaluació del TFG s'han de dur a terme preferentment a través del Campus Virtual, que ha de ser accessible com a mínim a tots els alumnes matriculats en assignatures de 3r i 4t curs i a tots els professors del grau.

De la presentació de propostes

22. Per a la modalitat interna, poden presentar propostes de TFG professors o investigadors vinculats a la UB, que esdevenen tutors o cotutors interns en cas que les propostes prosperin.

23. Per a la modalitat externa, poden presentar propostes —si és necessari, a través del coordinador del TFG— professors, investigadors, professionals i altres persones qualificades d'entitats externes, que esdevenen tutors externs en cas que les propostes prosperin. També poden presentar propostes en modalitat externa els professors o investigadors vinculats a la UB que ho hagin acordat prèviament amb potencials tutors externs.

24. Les propostes de TFG han de fer constar:

- La modalitat (intern o extern).
- El tutor o cotutors interns i, si escau, el tutor extern.

- La categoria (recerca, tècnic, o ensenyament i divulgació) i l'àmbit temàtic.
- El període d'elaboració.
- El títol preliminar, el resum, les tècniques que s'hi utilitzen i els coneixements previs necessaris.
- El nom, l'adreça i l'horari de l'entitat col·laboradora, per a treballs en modalitat externa.

A més, s'ha de fer constar si el TFG està sotmès a processos de protecció i/o transferència de tecnologia i/o coneixement, i si la proposta és d'oferta lliure o si ja hi ha acord previ amb un estudiant. Per als TFG en modalitat externa que es facin a l'estranger, s'ha d'acreditar un domini suficient, a criteri de la comissió coordinadora del TFG, d'una de les llengües de treball de l'entitat de destinació.

25. El període d'elaboració que consti a la proposta ha d'indicar si el TFG es duu a terme amb caràcter ordinari durant el segon semestre o amb caràcter extraordinari i per raons logístiques i/o científiques, durant l'estiu i/o el primer semestre del curs acadèmic.

De l'assignació de TFG

26. Cada estudiant que el curs acadèmic següent tingui previst matricular-se a l'assignatura TFG ha d'inscriure-s'hi i prioritzar un màxim de cinc treballs d'oferta lliure, o, alternativament, indicar quin TFG ha acordat prèviament. Els tutors interns i externs poden, opcionalment, entrevistar els alumnes que hagin prioritzat els treballs que ofereixin.

27. La comissió coordinadora assigna a cada estudiant una proposta de TFG amb el vistiplau del corresponent tutor intern, sobre la base del resultat de les enquestes optatives, l'adequació a la proposta, els crèdits superats a l'ensenyament i la nota mitjana de l'expedient. L'assignació final dels TFG és vinculant. L'assignació de tutors interns a les propostes de TFG en modalitat externa es fa d'acord amb els departaments tenint en compte l'afinitat temàtica i la càrrega docent del professorat.

28. L'assignació dels TFG es duu a terme abans de l'estiu. De manera extraordinària, el coordinador pot establir un mecanisme de proposta i inscripció per a alumnes que encara no tinguin assignat un treball al mes de setembre.

29. L'estudiant ha d'inscriure's a l'assegurança escolar en el moment de formalitzar la matrícula del TFG o, alternativament, acreditar amb la documentació corresponent que té contractada una assegurança voluntària vàlida per a tot el període d'elaboració del TFG, la qual ha de cobrir totes les activitats vinculades.

30. En el cas de la realització del TFG en una entitat externa, aquesta haurà de formalitzar un conveni amb la Universitat de Barcelona, que inscriurà l'estudiant en un projecte formatiu on es detallaran les activitats que es duran a terme.

De la matrícula

31. Per matricular-se del TFG, l'estudiant ha d'haver superat un nombre igual o superior a 180 crèdits obligatoris de la titulació, i tenir aprovada l'assignatura Disseny de Projectes:

Iniciació als Treballs de Fi de Grau o haver-s'hi matriculat. Per complir aquest requisit, els estudiants que hagin realitzat estades fora del centre en el marc d'un programa de mobilitat nacional o internacional hi podran sumar, si s'escau, el número de crèdits optatius reconeguts per aquestes activitats, prèvia autorització del cap d'estudis.

32. Per matricular-se del TFG és condició necessària tenir un TFG assignat.
33. La matrícula del TFG és finalista. Juntament amb el treball, cal matricular-se de tots els crèdits que faltin per completar els 240 de la titulació.
34. La matrícula del TFG s'ha de fer preferentment al setembre, en el període de matrícula establert pel centre. També es poden matricular al febrer, en el termini fixat per la facultat, els alumnes que hagin superat totes les assignatures obligatòries del grau i ja tinguin un acord acadèmic de TFG.

De l'avaluació

35. Les dates d'entrega de les memòries i de la defensa oral són les indicades en el calendari dels procediments, i estan vinculades al període d'elaboració del TFG indicat a l'acord acadèmic. Com a marc general, els TFG amb un període d'elaboració ordinari s'han de presentar i defensar al segon semestre del curs acadèmic, mentre que els TFG amb un període d'elaboració extraordinari s'han de presentar i defensar durant el primer semestre del curs acadèmic següent.
36. La memòria del TFG i la defensa oral han de seguir els criteris formals de presentació de TFG aprovats per la comissió coordinadora del TFG a l'inici del procediment.
37. Quan el TFG estigui sotmès a processos de protecció i/o transferència de tecnologia i/o coneixement, la comissió d'avaluació i el tutor intern poden acordar que la presentació oral es faci a porta tancada, i obligar-se a guardar la reserva deguda.
38. El TFG s'avalua mitjançant rúbriques, que la comissió coordinadora del TFG ha d'establir cada any a l'inici del procediment i que estan incloses al pla docent de l'assignatura.
39. L'avaluació que en faci el tutor intern, que ha de trametre a la comissió avaluadora en els terminis establerts, té un valor del 30% sobre la nota final del TFG. Per als TFG en modalitat externa, el tutor extern ha de fer arribar la seva proposta de rúbriques al tutor intern corresponent, que és qui el valora i qualifica. Cal aprovar les rúbriques del tutor intern per poder aprovar el TFG, i un suspens en les rúbriques del tutor intern impedeix a l'alumne continuar el procediment.
40. L'avaluació que en faci la comissió d'avaluació té un valor del 70% sobre la nota final del TFG. Els valors relatius de la memòria i de la presentació oral estan establerts a les rúbriques.
41. El resultat de les rúbriques del tutor intern és accessible per a l'estudiant juntament amb el resultat final de l'avaluació.

42. La comissió coordinadora és l'encarregada de recollir les propostes de cadascuna de les comissions d'avaluació i d'atorgar les matrícules d'honor.

De la revisió i la reavaluació

43. Els TFG suspesos poden reavaluar-se. Per fer-ho la comissió d'avaluació ha d'emetre tot un seguit de propostes de millora necessàries perquè el TFG arribi a l'aprovat. En el termini indicat en el calendari de procediments, l'estudiant ha de presentar una nova memòria, juntament amb un escrit en què s'indica com s'han abordat les propostes de millora. La comissió coordinadora és l'encarregada de la reavaluació de la memòria i pot demanar també que l'estudiant torni a defensar el TFG.

44. L'avaluació final dels TFG aprovats es pot revisar a petició de l'estudiant, que ha de presentar una instància al coordinador del TFG. Un cop rebuda la petició, el coordinador ha de comunicar a l'estudiant el resultat de les rúbriques de la comissió d'avaluació corresponent. En el termini establert, l'alumne ha de presentar un escrit d'al·legacions a les rúbriques dirigit al coordinador del TFG, que també poden signar el tutor o cotutors interns. En aquest cas, el coordinador ha de remetre les al·legacions a la comissió d'avaluació, que ha de donar una resposta raonada. Els terminis per a la petició de revisió, la presentació d'al·legacions i la resposta de la comissió d'avaluació s'estableixen en el calendari de procediments.

V. Resolució de conflictes

45. La comissió coordinadora del TFG és l'òrgan de resolució de conflictes en l'aplicació de la present normativa, a instància del coordinador del TFG, del tutor intern o de l'estudiant.

46. El coordinador del TFG, amb el vistiplau del cap del Consell d'Estudis, disposa de la potestat per resoldre qualsevol eventualitat no prevista en aquesta normativa.